

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

คดีหมายเลขดำที่

อ. ๗๑๙/๒๕๖๔

คดีหมายเลขแดงที่

๑. ๗๗๒/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๑๔

เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง

นายธิตีศักดิ์ ธรรมราช

ผู้ฟ้องคดี

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร ที่ ๑

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ที่ ๒

คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดปทุมธานี ที่ ๓

องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร ที่ ๔

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม

การทุจริตแห่งชาติ ที่ ๕

ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากคำสั่งทางปกครอง

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ บ. ๑๓๑/๒๕๖๓ หมายเลขแดงที่ บ. ๑๕๓/๒๕๖๔

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานส่วนตำบลตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร สังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโครงการซ่อมแซมระบบประปาบาดาล

/หมู่ที่ ๔...

หมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๘ ตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี ปีงบประมาณ ๒๕๕๔ เป็นเงินจำนวน ๑๖๕,๗๓๑ บาท ต่อมา มีการร้องเรียนกล่าวหาผู้ฟ้องคดีไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า ผู้ฟ้องคดีกับพวกกระทำการทุจริตต่อหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างจากการซ่อมแซมระบบประปาบาดาลดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีคำสั่งที่ ๒๖๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ แต่งตั้งองค์คณะพนักงานไต่สวนและเมื่อไต่สวนแล้วเสร็จ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑๐๒๑ - ๙๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ พิจารณาแล้วมีมติว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๒ (๑) (๔) ประกอบมาตรา ๘๓ และมาตรา ๙๐ และมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดปทุมธานี เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๖ วรรคสอง ประธานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๓๖(๑)/๐๒๑๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อให้พิจารณาโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดี จากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เสนอเรื่องของผู้ฟ้องคดีไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓ มีมติให้ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร ที่ ๕๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีทราบคำสั่งดังกล่าวแล้วเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยเกี่ยวกับความผิดของผู้ฟ้องคดีใช้เวลาเกิน ๒ ปี และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไต่สวนและชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี ในฐานดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ และหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ ทั้งไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า การจัดซื้อวัสดุและการว่าจ้างให้ผู้รับจ้างซ่อมแซมประปามีราคาสูงกว่าราคากลางหรือราคาในท้องตลาด ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบึงบาจึงไม่ได้รับความเสียหาย ตลอดจนไม่มีพยานหลักฐานใดที่แสดงว่าผู้ฟ้องคดีกระทำการทุจริตต่อหน้าที่หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการซ่อมแซมระบบประปาบาดาล การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงไม่ครบองค์ประกอบของความผิดวินัยตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชี้มูลความผิด และทำให้คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ตามลำดับจึงต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

/ขอให้...

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนคำวินิจฉัยชี้มูลความผิดทางวินัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๐๒๑ - ๙๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑

๒. เพิกถอนมติผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓ ระเบียบวาระที่ ๕.๑๔ ที่มีมติให้ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ

๓. เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่สั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร ที่ ๕๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

๔. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ คืนสิทธิตามกฎหมายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับก่อนถูกลงโทษปลดออกจากราชการและเบิกจ่ายเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และค่าเช่าบ้าน รวมเป็นเงินเดือนละ ๖๔,๑๓๐ บาท นับแต่วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีเกษียณอายุราชการ เป็นเวลา ๑ ปี ๗ เดือน ๗ วัน เป็นเงิน ๑,๒๓๓,๔๓๔ บาท และสิทธิได้รับการขึ้นเงินเดือน เป็นเงิน ๒๙,๑๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งหมดจำนวน ๑,๒๖๒,๕๓๔ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนถึงวันที่ได้มีการชำระเงินให้ผู้ฟ้องคดีแล้วเสร็จ

๕. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ร่วมกันหรือแทนชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีจากการที่ต้องเสียหายต่อเกียรติยศ ชื่อเสียง เสียสิทธิ ขาดประโยชน์ ขาดรายได้จากการถูกปลดออกจากราชการโดยไม่เป็นธรรม รวมเป็นเงินทั้งหมดจำนวน ๑,๒๔๘,๔๒๐.๕๗ บาท พร้อมทั้งดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนถึงวันที่ได้มีการชำระเงินให้ผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จ

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมด ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินคดีโดยยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งหมด

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ให้การว่า เดิมผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบัว ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้โอนมารับราชการในสังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ในตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๑ โดยในขณะที่ผู้ฟ้องคดีรับราชการในสังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นั้น ประธานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือสำนักงานป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๓๖(๑)/๐๒๑๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อให้พิจารณาลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดี เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีได้รับสำนวนการไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมมีหน้าที่ตามกฎหมายในการพิจารณาโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดีตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก โดยถือว่าสำนวนการไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร ที่ ปท ๗๓๔๐๑/๖๕๙ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓

/เพื่อขอความ...

เพื่อขอความเห็นชอบในการลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดี ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓ เห็นชอบให้ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร ที่ ๕๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีทราบคำสั่งแล้วแต่มิได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวแต่อย่างใด การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้สั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการจึงเป็นไปตามขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนด คำสั่งลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดีจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ให้การว่า เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้สืบเนื่องจากประชาชนตำบลบึงบาได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๔ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กล่าวหา นายวิสาหนท์ แสงหา กับพวก กรณีทำสัญญากับผู้รับเหมาให้ดำเนินการซ่อมท่อประปาบาดาล หมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๘ ตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี โดยมีเจตนาทุจริต ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งองค์คณะพนักงานไต่สวนเพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง และได้แจ้งคำสั่งแต่งตั้งองค์คณะพนักงานไต่สวนให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้ว จากนั้น เมื่อองค์คณะพนักงานไต่สวนได้ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานจนเห็นว่า มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหาแล้วจึงได้ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตามสิทธิที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แจ้งให้ทราบแล้ว เมื่อองค์คณะพนักงานไต่สวนได้รวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงเสร็จสิ้นแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑๐๒๑ - ๙๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ พิจารณาแล้วเห็นว่า ในขณะที่เกิดเหตุผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี มีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา ที่ ๔๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการดำเนินการตรวจรับงานจ้างตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา ที่ ๒๖๒/๒๕๕๔ และที่ ๒๖๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ เพื่อดำเนินการตรวจรับงานจ้างซ่อมแซมระบบประปาบาดาล หมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๘ ตามลำดับ เมื่อผู้ฟ้องคดีทราบข้อเท็จจริงว่า การดำเนินการซ่อมแซมระบบประปาบาดาลดังกล่าว ห้างหุ้นส่วนจำกัดชาญธนาบาดาล เข้ามาซ่อมแซมประปาเมื่อประมาณวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งผู้ฟ้องคดีในฐานะกรรมการตรวจรับงานจ้างกลับลงลายมือชื่อในใบตรวจรับการจ้าง ฉบับลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ และฉบับลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ รับรองว่า ผู้รับจ้างได้ลงมือทำงานซ่อมระบบประปาบาดาล หมู่ที่ ๔ แล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ และผู้รับจ้างได้ลงมือทำงานซ่อมระบบประปาบาดาล หมู่ที่ ๘ แล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ ไม่ตรงกับความจริง ทั้งยังได้ร่วมกับนายวิสาหนท์ นำเอกสารเท็จที่จัดทำขึ้นไปประกอบฎีกาเบิกเงินให้กับห้างหุ้นส่วนจำกัดชาญธนาบาดาล รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๖๕,๗๓๑ บาท การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบราชการ เมื่อปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำความผิด

/ต่อกฎหมาย...

ต่อกฎหมายหลายบทที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงในหลายความผิด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชอบที่จะวินิจฉัยชี้มูลความผิดในฐานะความผิดที่เกี่ยวข้องได้ทุกฐานความผิดตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏอันเป็นเหตุแห่งการกระทำนั้น มติชี้มูลความผิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงชอบด้วยกฎหมาย และมติในส่วนการกระทำของผู้ฟ้องคดีว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดทางอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๒ (๑) (๔) ประกอบมาตรา ๘๓ และมาตรา ๙๐ และมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงตามข้อ ๖ วรรคสอง ของประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดปทุมธานี เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงมีมติให้ส่งรายงาน ส่วนงานการไต่สวน เอกสารหลักฐาน สำเนาอิเล็กทรอนิกส์ และคำวินิจฉัยไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินคดีอาญาในศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี และไปยังผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยกับผู้ฟ้องคดี อันเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีอำนาจในการไต่สวนข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้มูลความผิดผู้ฟ้องคดีในฐานะความผิดที่กระทำความผิดวินัยความผิดอื่นที่เกี่ยวข้องกันได้ มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่วินิจฉัยชี้มูลความผิดทางวินัยของผู้ฟ้องคดี จึงมีผลเป็นยุติและผูกพันต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดี ให้ต้องพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติโดยมีอาจใช้ดุลพินิจวินิจฉัยการกระทำของผู้ฟ้องคดีให้เป็นความผิดฐานอื่นใดได้ อีกทั้งไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นส่วนงานการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล อีกทั้ง การไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดผู้ฟ้องคดียังไม่พ้นระยะเวลาตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ นอกจากนี้ การฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กระทรวงการคลังมีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ต้องรับผิดในกรณีดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ เป็นส่วนราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและดำเนินการเพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ บรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญ โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้บังคับบัญชา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ จึงมีหน้าที่เพียงรับผิดชอบงานธุรการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ จึงมิได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาทางปกครอง หรือออกคำสั่งทางปกครองอันเป็นเหตุพิพาทในคดีนี้แต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ จึงมิได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งยกฟ้องผู้ฟ้องคดี

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓...

ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ให้การว่า เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบึงบา มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา ที่ ๔๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ มอบหมายให้ผู้ฟ้องคดีในฐานะรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคนที่ ๒ มีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ช่วยควบคุมดูแลบังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างให้ปฏิบัติงาน ดังนี้

๑. รักษาราชการแทนหัวหน้าสำนักปลัดมีอำนาจหน้าที่ควบคุมตรวจสอบการจัดการงานต่าง ๆ หลายด้าน รวมถึงงานพัสดุ
๒. เป็นผู้บังคับบัญชากำกับดูแลเบื้องต้น งานส่วนโยธา ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบรวมถึงงานประสานสาธารณูปโภค และกิจการประปา และ
๓. รักษาราชการแทนหัวหน้าส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่รับผิดชอบรวมถึงงานควบคุมมาตรฐานอาหารและน้ำ

อีกทั้ง ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบานั้น นายวิสานท์ แสงวาท กับผู้ฟ้องคดี ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโครงการซ่อมแซมระบบประปาบาดาล หมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๘ ตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยไม่ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อมา เมื่อนายวิสานท์ เข้ามาดำรงตำแหน่งนายกองค้การบริหารส่วนตำบลบึงบาแล้ว นายวิสานท์ กับผู้ฟ้องคดีได้ร่วมกันจัดทำเอกสารย้อนหลังว่าได้ดำเนินโครงการซ่อมแซมระบบประปาบาดาล หมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๘ ตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี อันเป็นเท็จเพื่อที่จะเบิกจ่ายให้กับห้างหุ้นส่วนจำกัด ชาญูบาดาล โดยจัดทำเอกสารรับรองว่านายวิสานท์ ได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ชาญูธนาบาดาล ให้ดำเนินการซ่อมระบบประปาบาดาล หมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๘ ตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี ตามบันทึกตกลงจ้างเลขที่ ๔๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ ดำเนินการซ่อมระบบประปาบาดาล หมู่ที่ ๔ จำนวนเงิน ๖๗,๗๓๑ บาท และตามบันทึกตกลงจ้างเลขที่ ๔๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ ซ่อมระบบประปาบาดาล หมู่ที่ ๘ จำนวนเงิน ๙๘,๐๐๐ บาท โดยได้มีการดำเนินการซ่อมแซมระบบประปาบาดาลเสร็จสิ้นไปก่อนแล้ว ก่อนมีการขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้างและทำบันทึกจ้างในการดำเนินการตกลงซ่อมระบบประปาทั้งสองดังกล่าวเป็นการดำเนินการจัดจ้างประเภทเดียวกัน ในระยะเวลาเดียวกันสมควรดำเนินการจัดจ้างในคราวเดียวกันโดยวิธีสอบราคาเนื่องจากวงเงินเกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ตามหนังสือเวียนกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๘/ว ๒๒๕๒ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๕ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ซึ่งจะทำให้ผู้มีอาชีพรับจ้างเข้ามาแข่งขันราคากันอย่างมากมายเกิดประโยชน์แก่ทางราชการมากกว่าการดำเนินการโดยวิธีตกลงราคา ซึ่งดำเนินการเพียงเชิญชวนให้ผู้มีอาชีพรายใดรายหนึ่งเข้ามาเสนอราคาเท่านั้น พฤติการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้มีอาชีพรับจ้างรายอื่น ๆ ไม่มีโอกาสเข้าทำการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม และมีการเบิกจ่ายเงินให้กับห้างหุ้นส่วนจำกัด ชาญูธนาบาดาล ในวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๔ โดยเป็นเช็ค

/ธนาคาร...

ธนาคารกรุงไทย จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๖๕,๗๓๑ บาท ในการตรวจรับงานจ้างซ่อมแซมระบบประปาบาดาล หมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๘ นั้น นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบึงบาได้แต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีเป็นประธานกรรมการตรวจรับงานจ้างตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบาที่ ๒๖๒/๒๕๕๔ และที่ ๒๖๓/๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตรวจรับงานจ้าง ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ ต่อมา ได้มีการร้องเรียนกล่าวหาผู้ฟ้องคดีไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่าผู้ฟ้องคดีกับพวกซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้พิจารณาแล้วมีมติว่าการกระทำของนายวิสานท์และผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๒ (๑) (๔) ประกอบมาตรา ๘๓ และมาตรา ๙๐ และมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงฐานจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๖ วรรคสอง ของประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดปทุมธานี เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวนการลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ ต่อมา ประธานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๓๖(๑)/๐๒๑๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อให้พิจารณาการลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดี จากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร ที่ ปท ๗๓๔๐๑/๖๕๕๙ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อขอความเห็นชอบในการลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบให้ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร ที่ ๕๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีทราบคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ นอกจากนี้ ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๑ ได้มีคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ อท ๔๒/๒๕๖๓ ว่า ผู้ฟ้องคดีมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๖๒ (เดิม) คงจำคุกผู้ฟ้องคดี มีกำหนด ๖ เดือน และปรับ ๓,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี และคดีอาญาในส่วนของผู้ฟ้องคดีถึงที่สุดแล้ว อีกทั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะต้องพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติเท่านั้นไม่อาจเปลี่ยนแปลงฐานความผิดตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติให้เป็นประการอื่นได้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติเห็นชอบให้ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงชอบด้วยกฎหมายและเหมาะสมแล้ว นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีมิได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง เนื่องจากผู้ฟ้องคดีประสงค์ใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้

/อุทธรณ์...

อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แต่กลับนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องนั้นให้ครบถ้วนก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิที่จะฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งยกฟ้องผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า ประเด็นที่หนึ่ง ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่สั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อันเนื่องจากการชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิยื่นฟ้องต่อศาลได้ตามมาตรา ๑๐๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยไม่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนหรือแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนที่จะยื่นฟ้องคดีต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ส่วนประเด็นอำนาจหน้าที่ได้ส่วนและชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงในความผิดฐานที่เกี่ยวข้องกันได้นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะต้องได้ส่วนและวินิจฉัยผู้ถูกกล่าวหาว่ามีการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ซึ่งเป็นความผิดหลักเสียก่อน จึงจะสามารถชี้มูลความผิดวินัยผู้ถูกกล่าวหาในความผิดฐานที่เกี่ยวข้องกันกับการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ในคราวเดียวกันได้ เมื่อคดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติว่าพฤติการณ์หรือการกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง โดยมีได้ชี้มูลความผิดผู้ฟ้องคดีว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่อาจชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี ฐานจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ซึ่งเป็นฐานความผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่เกี่ยวข้องกันได้นั้น คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร ที่ ๕๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ที่สั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อันเนื่องจากการชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ประเด็นที่สอง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร ที่ ๕๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อันเนื่องมาจากการชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ หากเป็นการกระทำละเมิด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด เห็นว่าการออกคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกคำสั่งลงโทษ

/ทางวินัย...

ทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีจากการชี้มูลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้เกิดจากการจงใจหรือประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรงทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการออกคำสั่งลงโทษทางวินัยแต่อย่างใด การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ศาลจึงไม่อาจสั่งให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ ผู้ฟ้องคดีได้ รวมถึงการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ใต้สวนและชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถึงแม้ศาลจะวินิจฉัยว่าการชี้มูลความผิดทางวินัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่มีผลผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีก็ตาม แต่มูลเหตุในการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ใต้สวนและชี้มูล ความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีในครั้งนี้เกิดขึ้นเนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับเรื่อง ร้องเรียนกล่าวหา การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ใต้สวนและชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี ดังกล่าว จึงไม่ได้เกิดจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงทำให้ ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายแต่อย่างใด การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ได้เป็นการกระทำ ละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ศาลจึงไม่อาจสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามคำฟ้องได้ ส่วนกรณีผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษา เพิกถอนคำวินิจฉัยชี้มูลความผิดทางวินัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นั้น เห็นว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นเพียงการพิจารณาทางปกครอง มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงยังไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือ เสียหายโดยนิตินัยให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อขอให้เพิกถอนมติ ดังกล่าวได้ ส่วนกรณีขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่มีมติให้ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ นั้น เห็นว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นเพียงการพิจารณา ทางปกครอง มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงยังไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อขอให้เพิกถอนมติดังกล่าวได้

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามคำสั่งองค์การ บริหารส่วนตำบลลำไทร ที่ ๕๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อันเนื่องจากการชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยให้มีผลย้อนหลังถึงวันที่คำสั่งมีผลใช้บังคับ และมีข้อสังเกตเกี่ยวกับ แนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาว่าไม่ตัดสิทธิผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่จะดำเนินการ ทางวินัยผู้ฟ้องคดีใหม่ให้ถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป รวมทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องดำเนินการเรียกให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการทันทีเมื่อคดีถึงที่สุด ตลอดจนคืนสิทธิ ประโยชน์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามกฎหมายและระเบียบต่อไป ส่วนคำขออื่นให้ยก และยกฟ้อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ อุทธรณ์ว่า เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดี ในฐานะความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะผู้บังคับบัญชาผู้ฟ้องคดีจึงต้องดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดี โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก โดยให้ถือเอาสำนวนการสอบสวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัย และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒/๒๕๔๖ ที่จะต้องถือว่าการไต่สวนและคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นอันยุติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่อาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงฐานความผิดทางวินัยได้

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเป็นยกฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ในการไต่สวนวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูง ข้าราชการตั้งแต่ผู้อำนวยการกอง ร่ำรวยผิดปกติ กระทบความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีอำนาจไต่สวนข้อมูลในทุกฐานที่เกี่ยวข้องทั้งทางอาญา และทางวินัย โดยไม่จำกัดเฉพาะเพียงความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่เท่านั้น มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีผลเป็นยุติและผูกพันต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องพิจารณาลงโทษทางวินัยตามฐานที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และให้ถือเอาสำนวนการสอบสวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัย การออกคำสั่งลงโทษทางวินัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงชอบแล้ว อีกทั้ง ในการสอบสวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีในฐานะรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา ได้นำห้างหุ้นส่วนจำกัด ชาญธนาบาดาล เข้ามาซ่อมแซมประปาบาดาล เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นเวลาก่อนจะทำบันทึกตกลงจ้างเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ และผู้ฟ้องคดีได้ลงลายมือชื่อรับรองการปฏิบัติงานว่ามีการซ่อมระบบประปาแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ และวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นเท็จ ทั้งนี้ เพื่อประกอบฎีกาเบิกจ่ายเงินให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชาญธนาบาดาล รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๑๖๕,๗๓๑ บาท อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สำหรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ เป็นเพียงหน่วยธุรการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีภารกิจสนับสนุนงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายให้อำนาจเท่านั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงเป็นผู้ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานในฐานะกรรมการเป็นเจ้าหน้าที่ไม่สังกัดหน่วยงานของรัฐใด กระทรวงการคลัง

/จึงมีฐานะ...

จึงมีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ต้องรับผิดชอบในการกระทำละเมิด ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ต่อศาลได้

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นในประเด็นตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ อุทธรณ์ข้างต้น

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อุทธรณ์ทำนองเดียวกันกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ และเพิ่มเติมว่า คำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเป็นคำสั่งทางปกครอง ซึ่งประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดปทุมธานี เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดขั้นตอนการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองไว้ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายไว้โดยเฉพาะ การที่ผู้ฟ้องคดีมิได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาล จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายให้ครบถ้วนก่อน ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาล มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าว่า กรณีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ข้อมูลความผิดที่เกี่ยวข้องกันจะต้องปรากฏว่า ความผิดที่เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์ในลักษณะเดียวกันกับความผิดสามฐาน คือ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม โดยในคดีพิพาทผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มิได้ชี้มูลสามฐานหลักดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่อาจชี้มูลความผิดฐานจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง โดยอ้างว่าเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องได้ สำหรับการซ่อมแซมระบบประปาในคดีพิพาทโดยขณะเกิดเหตุนายวิสานท์ แสงวงหา เป็นผู้ได้รับเลือกตั้งให้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา แต่ยังไม่ได้รับตำแหน่ง และการซ่อมระบบประปาที่มอเตอร์ปั้มน้ำชำรุดต้องเปลี่ยนอุปกรณ์ใหม่ มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้ราษฎรได้ใช้น้ำโดยเร็ว แล้วจึงดำเนินการเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างภายหลัง การลงลายมือชื่อในเอกสารตรวจการจ้างของผู้ฟ้องคดีที่ไม่ตรงตามความเป็นจริงก็เพราะการซ่อมแซมแล้วเสร็จไปก่อนแล้วเพียงเท่านั้น ผู้ฟ้องคดีไม่ได้มีเจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงบาแต่อย่างใด สำหรับการที่ผู้ฟ้องคดีมิได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แต่ใช้สิทธิการฟ้องคดีต่อศาลตามมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการอุทธรณ์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่อาจเปลี่ยนแปลงหรือลดโทษตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชี้มูลได้ ผู้ฟ้องคดีจึงเลือกที่จะใช้สิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามกฎหมายดังกล่าว ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืน

/คดีนี้...

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี คู่กรณีไม่ได้ยื่นคำแถลงเป็นหนังสือและไม่ได้แจ้งความประสงค์ให้ศาลจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้าน คำให้การ คำให้การเพิ่มเติม คำอุทธรณ์ และคำแก้อุทธรณ์แล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร ที่ ๕๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จากการทำผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งมีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และมีมูลความผิดอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๒ (๑) (๔) ประกอบมาตรา ๘๓ และมาตรา ๙๐ จากกรณีนี้เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี ผู้ฟ้องคดีได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับงานจ้างตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา ที่ ๒๖๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ และตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา ที่ ๒๖๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ เพื่อดำเนินการตรวจรับงานจ้างซ่อมแซมระบบประปาบาดาล หมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๘ ผู้ฟ้องคดีได้ลงลายมือชื่อตรวจรับการจ้าง ฉบับลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ และฉบับลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ รับรองว่า ผู้รับจ้างได้ลงมือทำงานซ่อมระบบประปาบาดาล หมู่ที่ ๔ แล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ และหมู่ที่ ๘ แล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ ไม่ตรงกับความจริง เนื่องจากห้างหุ้นส่วนจำกัด ชาญธนาบาดาล เข้ามาซ่อมแซมประปาแล้วเสร็จตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ และได้มีการเบิกจ่ายเงินเพื่อเป็นค่าจ้างตามการรับรองดังกล่าวของผู้ฟ้องคดี อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว จึงยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร ที่ ๕๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อันเนื่องมาจากการซึ่งมีความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยให้มีผลย้อนหลังถึงวันที่คำสั่งมีผลใช้บังคับ และมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาว่าไม่ตัดสิทธิผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่จะดำเนินการทางวินัยผู้ฟ้องคดีใหม่ให้ถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป รวมทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องดำเนินการเรียกให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับ

/ราชการ...

ราชการทันทีเมื่อคดีถึงที่สุด ตลอดจนคืนสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามกฎหมายและระเบียบต่อไป ส่วนคำขออื่นให้ยก และยกฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าไม่เห็นฟ้องด้วย จึงอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุดเป็นคดีนี้

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร ที่ ๕๙/ ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติการชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่

โดยมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดี ฐานจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ ... (๓) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าขึ้นไปร้ายวผิดปกติ กระทำ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม รวมทั้งดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการในระดับต่ำกว่าที่ร่วมกระทำความผิดกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวหรือกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือที่กระทำความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเห็นสมควร ดำเนินการด้วย ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งแต่งตั้งองค์คณะไต่สวนผู้ฟ้องคดี มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทุจริตต่อหน้าที่ หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่ง หรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนหรือผู้อื่น... มาตรา ๑๙ บัญญัติว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้... (๔) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นซึ่งมิใช่บุคคลตาม (๒) หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกองร้ายว

/ผิดปกติ...

ผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมหรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน รวมทั้งดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการในระดับต่ำกว่าที่ร่วมกระทำความผิดกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวหรือกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือที่กระทำความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการด้วยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ... มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีมีมูลความผิดทางวินัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดแล้วมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดได้กระทำความผิดวินัย ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น ๆ แล้วแต่กรณี เมื่อพิจารณาบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นแล้วเห็นได้ว่า ข้อกล่าวหาที่อยู่ในอำนาจไต่สวนและพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ หมายถึงเฉพาะข้อกล่าวหาที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมเท่านั้น และโดยที่ประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติถึงองค์ประกอบและโทษเกี่ยวกับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการไว้ใน ภาค ๒ ลักษณะ ๒ หมวด ๒ มาตรา ๑๔๗ ถึงมาตรา ๑๖๖ และได้บัญญัติถึงองค์ประกอบและโทษเกี่ยวกับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมไว้ใน ลักษณะ ๓ หมวด ๒ มาตรา ๒๐๐ ถึงมาตรา ๒๐๕ ข้อกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ซึ่งเป็นมูลความผิดอาญา ส่วนข้อกล่าวหาว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ จึงถือเป็นมูลความผิดทางวินัย ดังนั้น อำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยจึงมีเฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเท่านั้น ไม่อาจไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยฐานอื่นได้ ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แม้อ้อมามีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง (๓) ให้รวมถึงความผิดที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตด้วยก็ตาม แต่หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ชี้มูลฐานทุจริตเป็นฐานแห่งการกระทำผิดวินัยมาก่อนแล้ว จึงจะมีอำนาจชี้มูลความผิดวินัยในฐานอื่นได้ตามพระราชบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติม ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ดังนั้น เมื่อคดีนี้ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ชี้มูลฐานทุจริต คงมีเพียงฐานอื่นตามกฎหมายของหน่วยงานผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่กำหนดให้เป็นความผิดทางวินัยเท่านั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชี้มูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีในความผิดฐานจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี

/หรือนโยบาย...

หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๖ วรรคสอง ของประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดปทุมธานี เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๕ จึงไม่ผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดี ที่จะต้องถือเอารายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มาเป็นสำนวน การสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือส่งรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงพร้อมเอกสารประกอบเพื่อให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาโทษทางวินัยกับผู้ฟ้องคดี ฐานจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ อย่างร้ายแรง ถือได้ว่าเป็นกรณีที่มีการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาโดยมีหลักฐานตามสมควรว่า ผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหน้าที่ต้องดำเนินการทางวินัยกับ ผู้ฟ้องคดี โดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดีตามที่ถูกกล่าวหาในความผิดฐานจงใจ ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาและ ได้มีโอกาสชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการ พนักงานส่วนตำบลจังหวัดปทุมธานี เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๕ เมื่อปรากฏ ข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอน วิธีการและกระบวนการสอบสวนวินัย ตามประกาศดังกล่าว แต่กลับอาศัยรายงาน เอกสาร และความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แล้วพิจารณา มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร ที่ ๕๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ลงโทษปลด ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชี้มูลความผิด จึงเป็นการกระทำ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน เนื่องจากเป็นการกระทำโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้า จึงฟังไม่ขึ้น

สำหรับกรณีการฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ต่อศาล นั้น พิเคราะห์พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔๑ บัญญัติว่า ให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ป.ป.ช.” เป็นส่วนราชการและมีฐานะเป็นนิติบุคคล รับผิดชอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช มาตรา ๑๔๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (๑) รับผิดชอบงาน ธุรการ และดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. บรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ใน

/รัฐธรรมนูญ...

รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น (๒) อำนวยความสะดวก ประสานงาน ให้ความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และกรรมการ... มาตรา ๑๔๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกกระเปียบหรือประกาศในเรื่องดังต่อไปนี้ (๑) ... (๒) การบริหารและจัดการการเงิน และทรัพย์สิน การงบประมาณ และการพัสดุของสำนักงาน... มาตรา ๑๕๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนองบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี วรรคสอง บัญญัติว่า ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอคำขอ แปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง แล้วเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่ได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากรัฐในการ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจของตน โดยมีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ เป็นหน่วยงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ตามความในมาตรา ๓ พระราชกฤษฎีกากำหนดหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ พ.ศ. ๒๕๔๐ รับผิดชอบงานธุรการ ดำเนินการต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวก ประสานงาน ให้ความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รวมถึงการจัดการเกี่ยวกับการเงิน ทรัพย์สิน หรืองบประมาณ ตามระเบียบที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กำหนด และเมื่อพิจารณาถึงเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งบัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจะต้องรับผิดในผลแห่งละเมิดจากการที่เจ้าหน้าที่ ในสังกัดของตนได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองการปฏิบัติงานในหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ให้ไม่ต้องรับผิดโดยตรงในการปฏิบัติหน้าที่อันมิใช่เป็นไปเพื่อประโยชน์เฉพาะตน และเพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้ที่ได้รับความเสียหายจะได้รับการเยียวยาจากการกระทำละเมิด ของเจ้าหน้าที่อันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แม้จะเป็นองค์กรอิสระตาม รัฐธรรมนูญไม่สังกัดหน่วยงานใด แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปี จากงบประมาณแผ่นดินเป็นของตนเอง โดยมีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ในฐานะนิติบุคคลที่รับผิดชอบ โดยตรงต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รวมถึงรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการเงิน ทรัพย์สิน และงบประมาณ ตามระเบียบที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กำหนด ดังนั้น จึงถือได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ เป็นหน่วยงานที่ จะต้องรับผิดในผลแห่งละเมิดจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ด้วย ผู้ฟ้องคดีจึงใช้สิทธิฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ต่อศาลได้

สำหรับกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อ้างว่า ผู้ฟ้องคดีมิได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออก จากราชการต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก่อนฟ้องคดีต่อศาลปกครอง นั้น เห็นว่า การใช้สิทธิโต้แย้งคำสั่ง

/ทางปกครอง...

ทางปกครองในคดีพิพาท ผู้ฟ้องคดีสามารถใช้สิทธิได้สองทางเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เมื่อไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงสามารถนำคดีมาฟ้องต่อศาลได้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือการใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามความในมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีเลือกใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลตามมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยไม่อุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่ตัดสิทธิการฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษในคดีพิพาทได้ อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่อาจรับฟังได้

สำหรับข้อโต้แย้งประการอื่นของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งห้าไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป

ศาลปกครองสูงสุดโดยที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า เมื่อคำสั่งลงโทษทางวินัยที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่ถูกต้องตามขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับการออกคำสั่งทางปกครองดังกล่าว กล่าวคือ ออกโดยอาศัยมติการชี้มูลความผิดทางวินัยของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติอันมิใช่การชี้มูลความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และผู้บังคับบัญชาก็มีได้ดำเนินการสอบสวนวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลเสียก่อน อันส่งผลให้คำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่วินิจฉัยยืนยันความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งนั้น ไม่ชอบด้วยกฎหมายไปด้วย และหากแม้ความบกพร่องของคำสั่งนี้จะได้รับการแก้ไขโดยดำเนินการสอบสวนวินัยเสียใหม่ให้ถูกต้อง ก็หาอาจแน่ใจได้ว่าการดำเนินการทางวินัยจะมีผลดั้งเดิมไม่ กรณีจึงมีเหตุอันควรที่จะลบล้างผลบังคับของคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายให้สิ้นผลไปตั้งแต่วันที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อคำสั่งลงโทษทางวินัยที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ตลอดจนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นว่านี้ ได้ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีตั้งแต่วันที่คำสั่งมีผลใช้บังคับ ฉะนั้น เพื่อความเป็นธรรม ศาลจึงชอบที่จะกำหนดให้การเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ หรือคำวินิจฉัยอุทธรณ์ มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่คำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนี้มีผลใช้บังคับ ทั้งนี้ เพื่อเยียวยาหรือแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีให้หมดสิ้นไป

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ๑ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร ที่ ๕๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ที่ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อันเนื่องจากการชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยให้มีผลย้อนหลังถึงวันที่คำสั่งมีผลใช้บังคับ และมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาว่าไม่ตัดสิทธิผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

/ที่จะดำเนินการ...

ที่จะดำเนินการทางวินัยผู้ฟ้องคดีใหม่ให้ถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป รวมทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องดำเนินการเรียกให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการทันทีเมื่อคดีถึงที่สุด ตลอดจนคืนสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามกฎหมายและระเบียบต่อไป ส่วนคำขออื่นให้ยก และยกฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

นางสิริกาญจน์ พานพิทักษ์
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

Signature

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายณัฐ รัฐอมฤต
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายธีระเดช เดชะชาติ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสุรัตน์ พุ่มพวง
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสมยศ วัฒนภิรมย์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายคะนิง จันทร์สงเคราะห์

